

دینی تجربی و ریاضی درس پنج

دفترچه پاسخ

پاسخ سؤال ۱

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۱
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۱

ص

۱

پاسخ سؤال ۲

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۰
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۰

مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آن‌ها را تعیین می‌کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند.

۲

پاسخ سؤال ۳

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۰
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۰

اختیار

۳

الف) ← ۲

ب) ← ۳

ج) ← ۱

۴

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۹

پاسخ سؤال ۵

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۸

(۲)

۵

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹

وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است.

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۱
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۱

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده انسان در طول اراده خداست.

تالیفی جعفر رنجبرزاده

۸ وجدانی - مشهود

۹ می‌یابد

۱۰ است - نیست

۱۱ محدود - تصمیم‌گیری‌های - عاقبت - سرنوشت

۱۲ حکیم - حکمت

۱۳ علم - قدرت

۱۴ فرمان - حکم - اراده - قضای

۱۵ مقدر به تقدیر

۱۶ نیست

۱۷ قضای الهی - قدر الهی

۱۸ تقدیر

۱۹ تقدیر

۲۰ طولی

۲۱ مستقیم

۲۲ اراده و خواست

۲۳ تحرک و عمل - عامل - زمینه ساز

۲۴ مهندسی - قاعده خاص

پاسخ سؤال ۲۵

تالیفی ابوالفضل احدزاده

۲۵ طول

پاسخ سؤال ۲۶

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۸

۲۶ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست؛ به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، درعین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

پاسخ سؤال ۲۷

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۱

۲۷ آنان تصور می کنند که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند.

پاسخ سؤالات ۲۸ تا ۴۰

تالیفی جعفر رنجبرزاده

۲۸ اختیار به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.

۲۹ اختیار یک حقیقت وجدانی است و هر انسانی آن را در خود می یابد.

۳۰ ما اختیار محدودی داریم که مبنای تصمیم گیری های ما و تعیین کننده عاقبت و سرنوشت ماست.

۳۱ تفکر و تصمیم

۳۲

احساس رضایت یا پشیمانی

۳۳

قدرت انتخاب و اختیار انسان

۳۴

قدر به معنای اندازه و تقدیر به معنای اندازه گرفتن است.

۳۵

قضا به معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است.

۳۶

از علم خداوند سرچشمه می‌گیرد.

۳۷

از اراده خداوند سرچشمه می‌گیرد.

۳۸

در علل عرضی، هر عامل به‌طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

۳۹

در علل طولی، عوامل در طول هم هستند یعنی در یک ردیف نیستند و نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند.

۴۰

اراده انسان از نفس یا روح او پدید می‌آید.

پاسخ سؤال ۴۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۸

۴۱

۱- مسئولیت‌پذیری

پاسخ سؤال ۴۲

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۱

۴۲

علل عرضی

۴۳

۱- ب

۲- الف

۳- د

تالیفی ابوالفضل احدزاده

پاسخ سؤال ۴۴

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۰

۴۴

وجدانی (مشهود)

تالیفی مرتضی محسنی کبیر

۴۵

اعتقاد به خدای حکیم، که با حکمت خود جهان را خلق کرده و اداره می‌کند، این اطمینان را به انسان می‌دهد که همه وقایع و رخدادهای جهان، تحت یک برنامه ساماندهی‌شده و غایتمند انجام می‌گیرد و نه اتفاقی و بی‌هدف. کسی که معتقد به حاکمیت چنین خدایی است، هرچند خودش از شناخت علت بسیاری از حوادث و رخدادهای جهان عاجز است، اما مطمئن است که هر حادثه‌ای هدف معین و مشخصی دارد و از سر تصادف، غفلت یا ندانم‌کاری رخ نمی‌دهد. همچنین اعتقاد به خدای حکیم، این اطمینان را به آدمی می‌دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست.

پاسخ سؤال ۴۶

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۷
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۷

۴۶

در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به‌صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. (۵/۵)

پاسخ سؤالات ۴۷ تا ۶۱

تالیفی جعفر رنجبرزاده

۴۷

اختیار که به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است، یک حقیقت وجدانی است و هر انسانی آن را در خود می‌یابد و می‌بیند که شبانه‌روز در حال تصمیم‌گیری برای انجام یک کار یا ترک آن است. حتی کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند.

۴۸

خیر. بسیاری از امور اختیاری نیست و ما در وقوع آن‌ها نقشی نداریم. به‌عنوان مثال هیچ‌یک از ما در عملکرد دستگاه‌های مختلف بدن خود مانند دستگاه گوارش و یا گردش خون و همچنین در قوانین حاکم بر طبیعت مانند قانون جاذبه زمین و توالی فصل‌ها نقشی نداریم. این امور خارج از اختیار ما و به‌صورت طبیعی انجام می‌شود.

۴۹

۱- تفکر و تصمیم ۲- احساس رضایت یا پشیمانی ۳- مسئولیت‌پذیری

۵۰

هرکدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار کدام‌یک را انتخاب کنیم. دست‌آخر پس از بررسی‌های لازم یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم.

۵۱

هرگاه در کاری موفق شویم، احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرامی‌گیرد. این احساس رضایت نشانه آن است که آن را از خود و نتیجه اراده و تصمیم عاقلانه خود می‌دانیم. گاهی نیز در کاری مرتکب اشتباه می‌شویم و به خود یا دیگری زیان می‌رسانیم و در این هنگام احساس ندامت و پشیمانی می‌کنیم.

۵۲

هرکدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم. به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند.

۵۳

خدای متعال متناسب با قوه اختیار، بشر را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است که از راهنمایی خداوند استفاده کند و سپاسگزار باشد یا ناسپاسی کند و از هدایت و لطف الهی بهره نبرد و مسیر شقاوت را بپیماید.

۵۴

اعتقاد به خدایی حکیم، که با حکمت خود جهان را خلق کرده و اداره می‌کند این اطمینان را به انسان می‌دهد که همه وقایع و رخدادهای جهان تحت یک برنامه ساماندهی شده و غایتمند انجام می‌گیرد و نه اتفاقی و بی‌هدف. کسی که معتقد به حاکمیت چنین خدایی است هرچند خودش از شناخت علت بسیاری از حوادث و رخدادهای جهان عاجز است اما مطمئن است که هر حادثه‌ای هدف معین و مشخصی دارد و از سر تصادف، غفلت یا ندانم‌کاری رخ نمی‌دهد.

۵۵

این بینش و نگرش به انسان اطمینان خاطر می‌دهد که می‌تواند در این جهان از قدرت اختیار خود بهره ببرد و برای ساختن امروز و فردای خود و جامعه تلاش کند و ثمرات تلاش خود را مشاهده نماید.

۵۶

در نتیجه این اعتقاد، انسان خداشناس می‌داند که فقط با زندگی در یک جهان قانونمند که پشتوانه آن علم و قدرت خداست وی امکان حرکت و فعالیت دارد زیرا با زندگی در چنین جهانی است که او می‌تواند قوانین حاکم بر جهان هستی و خلقت را بشناسد و برای رفع نیازهای خود از آن‌ها استفاده کند و به هدف‌های خود برسد؛ به عبارت دیگر او در جهانی زندگی می‌کند که قدر و قضای الهی بر آن حاکم است.

۵۷

خیر. معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد که این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. بدون پذیرش قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.

۵۸

یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که دارای اختیار باشد یعنی همان‌طور که مثلاً به آب ویژگی مایع بودن را داده است به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر خداوند این‌گونه تعیین کرده که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد.

۵۹

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست؛ به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده‌ایم آن فعل انجام نمی‌گیرد، درعین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

۶۰

در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. در علل عرضی هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است. مثلاً برای رویش یک مجموعه‌ای از باغبان، خاک، آب، نور و حرارت دست به دست هم می‌دهند و با مشارکت یکدیگر گل را پدید می‌آورند.

۶۱

گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این‌گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. مثلاً در امر نگارش عواملی مثل نفس یا روح، اراده انسان، ساختار عصبی، دست انسان و انگشتان و قلم دخیل هستند.

پاسخ سؤال ۶۲

تالیفی ابوالفضل احدزاده

۶۲

الف) تفکر و تصمیم

پاسخ سؤال ۶۳

تالیفی ابوالفضل احدزاده

۶۳

نادرست

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۳۹۹

غ ۶۴

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۹

الف ۶۵

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۱
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۱

۶۶ یک حقیقت وجدانی، به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.

۶۷ الف) ← ۲

ب) ← ۱

ج) ← ۳

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۱
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۴۰۱

تالیفی ابوالفضل احدزاده

۶۸ اینکه می‌گوییم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است، به این معنا است که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست (قدر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست. (قضا)

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۸

۶۹ هرکس خود را مسئول کارهایش می‌داند و عواقب عمل خود را می‌پذیرد. پیمان‌ها بر همین اساس استوارند و اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند.

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۸

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۸

۷۰ قضای

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۴۰۰

هرکدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام‌یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم.

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹

۷۲ ص

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۹

۷۳ غ

تالیفی ابوالفضل احدزاده

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست؛ به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی خرداد ۱۳۹۹

پاسخ سؤال ۷۶

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۰
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی شهریور ۱۴۰۰

۷۶ (الف)

پاسخ سؤال ۷۷

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۷
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم دین و زندگی دی ۱۳۹۷

۷۷ (الف) ← ۳ (۵/۰)
(ب) ← ۱ (۵/۰)
(ج) ← ۴ (۵/۰)